

Sygn. akt III AUa 86/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Czaja (spr.)
Sędziowie:	SA Bogdan Świerk SA Elżbieta Gawda
Protokolant: st. prot. sądowy Krzysztof Wiater	

po rozpoznaniu w dniu 14 marca 2013 r. w Lublinie

sprawy A. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o wypłatę świadczenia bez potrąceń

na skutek apelacji wnioskodawcy A. S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 23 października 2012 r. sygn. akt VIII U 2179/12

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 86/13

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 9 marca 2012 r. zwaloryzował A. S. wysokość renty od 1 marca 2012 r. W uzasadnieniu wskazano, że świadczenie jest zmniejszone o kwotę 243,75 zł w wyniku prowadzonej egzekucji administracyjnej.

Odwołanie od tej decyzji złożył A. S., podnosząc, że działania wszelkich organów są niezgodne z prawem Unii Europejskiej. Wnioskodawca podkreślił, że zwraca się do sądu z żądaniem stwierdzenia przede wszystkim zgodności z prawem krajowym i międzynarodowym dopuszczalności potrąceń cła ze świadczenia rentowego i wynagrodzenia za prace za towary z Unii Europejskiej. Zdaniem skarżącego przeprowadzana egzekucja administracyjna była i jest prowadzona przez organy celne na podstawie decyzji wydanych z rażącym naruszeniem prawa krajowego, wspólnotowego i międzynarodowego. Wnioskodawca wskazywał min. na brak podstaw do wszczęcia postępowania

celnego przez Izbę Celną, nieprawidłowe zastosowanie stawek celnych, jak też na bezprawny sposób prowadzenia egzekucji ze świadczenia rentowego.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 23 października 2012 roku Sąd Okręgowy w Lublinie oddalił odwołanie.

Podstawą wyroku były następujące ustalenia:

A. S. urodzony (...) pobiera rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 25 stycznia 1997 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. w dniu 14 lutego 2006 r. otrzymał od Dyrektora Izby Celnej w B. zawiadomienie o zajęciu prawa majątkowego - świadczenia z zaopatrzenia emerytalnego oraz z ubezpieczenia społecznego. W piśmie tym wezwano organ rentowy do niewypłacania zajętej na podstawie tytułów wykonawczych wystawionych przez Dyrektora Izby Celnej w S. - części świadczenia A. S., i do przekazywania jej organowi egzekucyjnemu do pełnego pokrycia zobowiązań pieniężnych. Łączna kwota potrąceń ze świadczenia wynosiła 167.773,33 zł. Decyzją z 23 lutego 2006 r. po raz pierwszy dokonano potrąceń a dotyczyły one kwoty 150,69 zł i o taką sumę zmniejszono wysokość świadczenia. Kolejnymi decyzjami przyznano wnioskodawcy świadczenie w dalszym ciągu, przy czym decyzją z 8 listopada 2011 r. do dnia 22 września 2016 r. to jest do osiągnięcia 65 lat życia. W każdej z decyzji informowano wnioskodawcę o dokonywaniu potrąceń i zmniejszeniu w związku z tym świadczenia z powodu prowadzonej egzekucji administracyjnej.

W decyzji z 8 listopada 2011 r. rentę zmniejszono o 230,44 zł. Wysokość dokonywanych potrąceń wynika ze zmian w wysokości wypłacanego świadczenia i w wyniku aktualizacji zajęcia prawa majątkowego przez Izbę Celną.

Sąd Okręgowy wskazał, że w sprawie niniejszej wnioskodawca już po raz trzeci domaga się zaniechania potrąceń ze świadczenia. Z dołączonych akt VIII U 3761/08 i 1978/11 wynika, że wyrokami z 4 grudnia 2008 r. oraz 22 września 2011 r. odwołania A. S. zostały również oddalone.

Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie pozostaje bezzasadne i podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 139 ust. 1 pkt. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2004, Nr 39, poz. 353 ze zm.) ze świadczeń pieniężnych określonych w ustawie - po odliczeniu składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz zaliczki i innych należności z tytułu podatku od osób fizycznych - podlegają potrąceniu, z uwzględnieniem art. 141 sumy egzekwowane na mocy tytułów wykonawczych na pokrycie należności innych niż świadczenia alimentacyjne, przy czym stosownie do art. 140 ust. 1 pkt. 3 w/wym. ustawy potrącenia te mogą być dokonywane w granicach do wysokości 25% świadczenia.

Wnioskodawca nie kwestionował samego faktu dokonywania potrąceń w wysokości niezgodnej z prawem. Zarzucał organowi rentowemu, że obowiązujący tytuł wykonawczy, a tym podstawa egzekucji są bezprawne, szczególnie w kontekście przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Wnioskodawca podał, że toczyły się sprawy sądowe przed WSA i NSA a sądy te nie wydały orzeczenia, które pozbawiałoby wykonalności tytuły egzekucyjne, które są nadal aktualne.

W niniejszej sprawie wnioskodawca domagał się ostatecznie, aby Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych uznał, że prowadzona egzekucja już od 1 maja 2004 r. jest niedopuszczalna, a to wobec treści postanowień i przepisów wynikających z zobowiązań traktatowych przyjętych przez Polskę. Kwestionował również wysokość stawek celnych ustalonych w stosunku do towarów importowanych.

Sąd wskazał, że podjęcie przez ZUS potrąceń z renty A. S. nastąpiło na mocy decyzji organu rentowego z dnia 23 lutego 2006 r. wydanej na skutek zawiadomienia o zajęciu prawa majątkowego stanowiącego świadczenie z zaopatrzenia emerytalnego oraz z ubezpieczenia przesłanego przez Dyrektora Izby Celnej w B.. Podstawą tego zawiadomienia były zaś tytuły wykonawcze sporządzone przez Dyrektora Izby Celnej w S.. W tej sytuacji, zgodnie z powołanymi wyżej przepisami art. 139 ustawy emerytalnej organ rentowy był zobligowany do wydania decyzji o potrąceniu

wskazanej w zawiadomieniu należności. W sprawach jak niniejsza ZUS nie jest uprawniony do kwestionowania zasadności wystawionych tytułów wykonawczych Również Sąd nie może decydować o ewentualnej zasadności tych dokumentów. Podobnie, jeśli chodzi o zagadnienia związane z wysokością ustalonego cła od towarów. Wniesienie odwołania uprawnia Sąd do kontroli zaskarżonej decyzji pod względem prawidłowości w związku z dokonywanymi potrąceniami, czy są one prowadzone na podstawie właściwych tytułów, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Sąd podkreślił, że zaskarżoną decyzją z dnia 9 marca 2012 r. dokonano tylko samego potrącenia, które trwają już od ponad sześciu lat, tj. od 1 marca 2006 r. Wnioskodawca nie odwoływał się od pierwotnej decyzji organu rentowego ustalającej obowiązek potrąceń.

Biorąc pod uwagę całokształt powyższych okoliczności, a przede wszystkim fakt, iż organ rentowy dokonuje potrąceń z wypłacanej A. S. renty zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, Sąd Okręgowy uznał, iż odwołanie wnioskodawcy nie zasługuje na uwzględnienie.

Z treści odwołania wynika również w sposób marginalny, że wnioskodawca kwestionuje wysokość zastosowanych stawek celnych. Zagadnienie to było już przedmiotem rozważań tutejszego Sądu, a w pisemnych motywach rozstrzygnięć w poprzednich sprawach wskazano stanowisko sądu odnoszące się do tego rodzaju zagadnień.

Z tych wszystkich względów oraz na mocy art. 477¹⁴ § 1 kpc Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.

Od tego wyroku apelację złożył wnioskodawca, wnosząc o wypłatę świadczenia emerytalno -rentowego i wynagrodzenia za pracę bez potrąceń oraz o odwrócenie skutków niezgodnego z prawem Unii Europejskiej i międzynarodowym rozstrzygnięcia sądowego/administracyjnego i naprawienie wyrządzonych szkód poprzez, nakazanie organom celnym i skarbowym zwrotu nienależnie pobieranego cła wraz z odsetkami.

Zaskarżając w całości wyrok Sądu Okręgowego wnioskodawca wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia przez Sąd Okręgowy w Lublinie oraz o wystąpienie Sądu Apelacyjnego w Lublinie jako sądu krajowego ostatniej instancji z pytaniem prejudycjalnym do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w L. ponieważ Sąd Okręgowy w Lublinie nie posiada kompetencji w zakresie dokonania wykładni przepisów unijnych a także, może ale nie jest zobowiązany do zadawania pytań prejudycjalnych.

Apelujący zarzucił, że Sąd Okręgowy w Lublinie :

- nie zastosował w sprawie bezpośrednio skutecznych przepisów Unii Europejskiej co stanowi rażące naruszenie prawa UE oraz nie dokonał wykładni pronunijnej przepisów krajowych ;
- pozbawił stronę ochrony uprawnień wynikających z zasad ogólnych prawa UE i zawartych w Europejskiej Konwencji Praw Człowieka oraz Karty Praw Podstawowych stanowiącej obecnie część Traktatu Lizbońskiego i z tego względu mającej walor prawa pierwotnego ,
- dopuścił się błędu co do prawa, niewłaściwie oceniając zakaz naruszenia, zasad uzasadnionych oczekiwań, prawidłowego postępowania administracyjnego oraz ich skutków,
- nie rozpatrzył w oparciu o przywoływane dowody popełnionych błędów postępowania administracyjno -sądowego we wstępnym okresie postępowania przez organy celne a następnie przez sąd krajowy I i II instancji co stanowi obrazę prawa krajowego , unijnego i międzynarodowego.
- odebrał stronie możliwość ochrony prawnej co diametralnie narusza prawo podstawowe strony do skutecznej ochrony prawnej wynikające z art. 6 ust. 1 TUE w związku z art. 47 ust. 1 Karty Praw Podstawowych oraz art. 6 ust.3 TUE jak i w związku z art. 6 ust. 1 zdanie pierwsze Europejskiej Konwencji Praw Człowieka.
- nie oparł uzasadnienia wyroku na bezpośrednio skutecznym art. 9, 90,91 ust. 1 i 2 Ustawy Zasadniczej przez co naruszył art. 45 Konstytucji RP,

- zaniechał wskazanych powyżej aspektów które nie zostały w ogóle poruszone w uzasadnieniu wyroku, .
- nie ocenił całościowo oraz nie uwzględnił wszystkich istotnych czynników występujących w sprawie,
- błędnie oparł się na orzecznictwie krajowym nie dokonując prounijnej wykładni prawa krajowego (przy zastosowaniu kryterium równoważności i skuteczności) które to orzecznictwo jako takie nie znajduje zastosowania w rozpatrywanej sytuacji a nawet jeśli znajduje takie zastosowanie przynajmniej co do zasady jest ono sprzeczne z wskazanymi przepisami Traktatowymi;

- wykazał się brakiem bezstronności oraz brakiem realnego obiektywizmu, oraz szerokim i nieuzasadnionym zakresem swobodnego uznania -władzy dyskrecjonalnej w powyższej sprawie, co nie jest zrozumiałe dla strony która zwraca się do organu instytucji zaufania publicznego.

- nie odniósł się co do statusu prawnego toczącej się sprawy nie wskazując czy w uznaniu sądu, sąd ma do czynienia ze sprawą unijną czy krajową przez co zaniechał wskazania przynajmniej wyjaśniających stwierdzeń dotyczących zgodności przepisów krajowych z prawem wspólnotowym, przepisami Konstytucji RP, Unii Europejskiej, Prawa Międzynarodowego wyszczególnionych w odwołaniu strony ,

- zademonstrował postawę eurosceptyczną, antyunijną wymiaru sprawiedliwości co tłumaczone jest tym sędziowie krajowi z powodu swych poglądów, przyzwyczajęń ,nie śledzenia orzecznictwa ETS , niezajomości prawa Unii Europejskiej, nie wypełniają de facto funkcji sądu wspólnotowego /UE co w razie zastosowanie prawa niezgodnie ze znaczeniem nadanym mu przez ETS państwo ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą”.

- przyjął w zawisłej sprawie rolę pasywną wobec prawa Unii Europejskiej doprowadzając do nieefektywności i nieskuteczności prawa krajowego.

- w sposób arbitralny naruszył zasadę ogólną prawa międzynarodowego zgodnie z którą państwo członkowskie nie może czerpać korzyści z niewykonania lub nienależytego wykonania Traktatu w stosunkach z jednostkami

- wydanym wyrokiem naruszył art. 15 ust. 1 zdanie trzecie Międzynarodowego Paktu praw Obywatelskich i Politycznych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy nie zasługuje na uwzględnienie.

Ustalenia Sądu I instancji i wyprowadzone na ich podstawie wnioski Sąd Apelacyjny podziela. W tej sytuacji nie zachodzi potrzeba szczegółowego powtarzania ustaleń faktycznych oraz cytowania czy też interpretowania przepisów prawa które miały zastosowanie w niniejszej sprawie.

Wyjaśnienia i podkreślenia wymaga jedynie to , że istotą zaskarżonej decyzji z dnia 9 marca 2012 r. była waloryzacja renty A. S. od 1 marca 2012 roku, co w konsekwencji spowodowało ustalenie jej w nowej wysokości. Należne do wypłaty świadczenie zostało zmniejszone o kwotę 243, 75 zł, na skutek dokonanego potrącenia o czym świadczy informacja zawarta w decyzji. Organ rentowy ustalając wysokość należnego świadczenia do wypłaty wskazał, że świadczenie jest zmniejszone o kwotę 243, 75 zł w wyniku prowadzonej egzekucji administracyjnej. Potrąceń takich organ rentowy dokonuje od ponad sześciu lat, tj. od 1 marca 2006 roku, na podstawie decyzji z dnia 23 lutego 2006 roku wydanej w związku z zawiadomieniem dyrektora Izby Celnej w B. o zajęciu prawa majątkowego, sporządzonego na podstawie tytułów wykonawczych wystawionych przez dyrektora Izby Celnej w S. (k. 197 tom I akt rentowych). Nie jest sporne , że tytuły egzekucyjne na podstawie których organ rentowy dokonuje potrąceń nie zostały pozbawione wykonalności.

W tej sytuacji organ rentowy zobowiązany jest do potrącania ze świadczeń emerytalno - rentowych należności objętych zajęciem, oczywiście przy zachowaniu reguł z art. 140 i art. 141 ustawy emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zgodnie z art. 139 ust. 1 pkt. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2004, Nr 39, poz. 353 ze zm.) ze świadczeń pieniężnych określonych w ustawie – po odliczeniu składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz zaliczki i innych należności z tytułu podatku od osób fizycznych – podlegają potrąceniu, z uwzględnieniem art. 141 sumy egzekwowane na mocy tytułów wykonawczych na pokrycie należności innych niż świadczenia alimentacyjne, przy czym stosownie do art. 140 ust. 1 pkt. 3 w/wym. ustawy potrącenia te mogą być dokonywane w granicach do wysokości 25% świadczenia.

Porównanie kwoty dokonanego potrącenia z wysokością kwoty do wypłaty przesądza o tym, że powyższe przepisy w niniejszej sprawie nie zostały naruszone.

Działanie organu rentowego przy wydaniu zaskarżonej decyzji było więc zgodne z obowiązującymi przepisami. Słusznie więc Sąd I instancji uznał ją za prawidłową. W sprawie wszczętej wskutek odwołania ubezpieczonego od decyzji obniżającej wysokość renty w związku z potrąceniami dokonywanymi przez organ rentowy ocenie sądu nie podlega zasadność należności egzekwowanych z jego świadczenia.

Tym samym, odnosząc się do przedstawionej przez wnioskodawcę argumentacji, należy jedynie wyraźnie podkreślić, że nie należy do postępowania wywołanego wniesieniem odwołania od zaskarżonej decyzji organu rentowego, ustalanie prawidłowości i zasadności roszczeń egzekwowanych ze świadczenia ubezpieczonego.

Zatem rzeczą Sądu Okręgowego było jedynie zbadanie, czy istnieje nadal tytuł wykonawczy a nadto, czy potrącenia nie przekraczają granic wyznaczonych dyspozycją art.140 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i nie naruszają kwoty świadczenia wolnej od egzekucji według art.141 tej ustawy. Jak już wyżej wskazano ta dyrektywa postępowania oraz rozstrzygnię sprawy zostało przez Sąd I instancji wypełnione.

Odnosząc się nadto do obszernych zarzutów apelacji, podnoszących naruszenie przez Sąd I instancji podstawowych zasad funkcjonowania Unii Europejskiej, jak też prawa unijnego, stwierdzić należy, że sformułowane w tym zakresie zarzuty jedynie pozornie nawiązują do treści rozstrzygnięcia Sądu. Nie budzi bowiem wątpliwości, że ani Sąd I instancji przepisów tych nie stosował, ani nie dokonywał ich wykładni, co z kolei prowadzi do oczywistego wniosku, że przepisów tych nie mógł naruszyć. Zupełnie podstawową sprawą jest to, że samo przytoczenie norm prawa Unii Europejskiej bez rzeczywistego powiązania z przedmiotem rozstrzygnięcia niniejszej sprawy zachowuje jedynie pozory rzeczowej i adekwatnej polemiki apelującego.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny nie widzi potrzeby ani możliwości odnoszenia się do zarzutów przedstawionych w apelacji które w żaden sposób nie odnoszą się do przedmiotu rozstrzygnięcia, o czym był mowa wyżej.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji.